

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วน
ตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี*

QUALITY OF LIFE OF ELDERLY PEOPLE RECEIVING WELFARE
PAYMENTS IN THE AREA OF THE TAMBON DONG YEN
ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, BAN DUNG DISTRICT, UDON
THANI PROVINCE

พลอยพรรณ คำสีลา¹ และ บุญเหลือ บุปผามาลา²

Ploypun Kamseela¹, And Boonluae Boobphamala²

¹⁻²วิทยาลัยพิน္ชุนบัณฑิต วิทยาลัยพิน္ชุนบัณฑิต

¹⁻²Pitchayabundit College.Thailand.

Corresponding Author's Email: Pronpankhamssila@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น ที่จำแนกเพศ อายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว และ 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือกลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น คำนวณตามสูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม ประกอบไปด้วยเนื้อหา 3 ส่วน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือสถิติพรรณนา ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ T - test และ F - test ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.886

ผลการวิจัยพบว่า

1. คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D.= 0.35) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านร่างกาย ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.56) รองลงมาคือด้านจิตใจ ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.49) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.72)

* Received 22 January 2025; Revised 11 February 2025; Accepted 13 February 2025

2. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น ที่จำแนกเพศ อายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยภาพรวมผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกในต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน

3. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น ได้แก่ ควรมีการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุอย่างทั่วถึงและเพียงพอในสถานที่ราชการ สวนสาธารณะ

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต, สูงอายุ, องค์การบริหารส่วนตำบล

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the quality of life of the elderly who received welfare payments in Dong Yen Subdistrict Administrative Organization, 2) compare the quality of life of the elderly who received welfare payments in Dong Yen Subdistrict Administrative Organization classified by gender, age, occupation, and number of family members, and 3) propose guidelines for improving the quality of life of the elderly. The sample group used in the research was the elderly aged 60 years and over in Dong Yen Subdistrict Administrative Organization, 300 people, calculated using Taro Yamane's calculation formula. The instrument used for data collection was a questionnaire consisting of 3 parts. The statistics used for data analysis were descriptive statistics, including numbers, percentages, means, and standard deviations, and inferential statistics, including T-test and F-test. The reliability of the questionnaire was 0.886.

The research results found that:

The quality of life of the elderly who received welfare payments in Dong Yen Subdistrict Administrative Organization, Ban Dung District, Udon Thani Province was at a high level overall ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.35). When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest mean value was the physical aspect ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.56), followed by the mental aspect ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.49), and the aspect with the lowest mean value was the environment aspect ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.72).

2. The results of the comparison of the quality of life of the elderly who received welfare payments in the Dong Yen Subdistrict Administrative

Organization, classified by gender, age, occupation, and number of family members. Overall, the quality of life of the elderly who received welfare payments in the Dong Yen Subdistrict Administrative Organization, with different genders, ages, occupations, and numbers of family members, was not different.

3. The results of the study suggest guidelines for developing the quality of life of the elderly who received welfare payments in the Dong Yen Subdistrict Administrative Organization include the creation of facilities for the elderly in a comprehensive and sufficient manner in government offices and public parks.

Keywords: Quality of life, Elderly, Subdistrict Administrative Organization

บทนำ

องค์การอนามัยโลก (WHO) (The WHOQOL Group, 1995) ได้กล่าวถึง คุณภาพชีวิตของมนุษย์นั้น มักเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมในสังคม และวิถีของประชา ในห้วงเวลานั้น ซึ่งสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย มาตรฐานและความมุ่งหวัง ที่มนุษย์เป็นผู้กำหนดขึ้น โดยสามารถจำแนกองค์ประกอบได้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสภาพร่างกาย 2) ด้านสภาพจิตใจ 3) ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ในสังคม 4) ด้านสภาวะแวดล้อม ในปัจจุบันการก้าวไปสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศอาเซียน มีปัจจัยสืบเนื่องมาจากการเจริญพันธุ์ลดลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลให้จำนวนเด็กเกิดใหม่มีจำนวนลดลง จึงทำให้จำนวนของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นมากในแต่ละประเทศ นอกจากนี้การมีอายุยืนก็เป็นข้อบ่งชี้อีกประการที่ทำให้จำนวนประชากรของผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น ทั้งนี้สามารถตรวจสอบได้จากอายุเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด โดยจะพบว่าทุกประเทศมีอายุค่าเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดเพิ่มมากขึ้นโดยเพศหญิงจะมีอายุเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดสูงกว่าเพศชาย (สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2559)

ในขณะที่แนวโน้มผู้สูงอายุอยู่คนเดียวหรืออยู่ตามลำพังกับคู่สมรสเพิ่มมากขึ้น ซึ่งมีผลต่อการดูแลผู้สูงอายุทั้งด้านร่างกายและจิตใจ อายุยิ่งสูงยิ่งเจ็บป่วย โดยเฉพาะเจ็บป่วยด้วยโรคเรื้อรัง เช่น ความดันโลหิตสูง เบาหวาน และไขมันในเลือดสูง ซึ่งโรคเหล่านี้มีแนวโน้มสูงขึ้นและเป็นโรคที่รักษาไม่หาย ทำให้มีภาวะการพึ่งพิงต้องการการดูแลอย่างต่อเนื่อง และระยะยาว ผู้สูงอายุ และระยะยาวผู้สูงอายุจำนวนมากมีปัญหาข้อเข่าเสื่อม และครึ่งหนึ่งของผู้สูงอายุมีฟันแท้เหลือน้อยกว่า 20 ซี่ ทำให้ไม่สามารถเคี้ยวอาหารได้ ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ สภาพครอบครัวไทยที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต จากที่มีคนหลายรุ่นอยู่ในครัวเรือน

เดียวกัน กลายเป็นครอบครัวเดียวกันมากขึ้น ทำให้ผู้สูงอายุต้องอยู่กันตามลำพังขาดผู้ดูแล และอาจเกิดความรู้สึกว่าชีวิตไร้ความหมาย สถานการณ์ของผู้สูงอายุไทยจึงน่าวิตก การพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุจึงควรดำเนินการควบคู่กับมาตรการอื่นๆ ของรัฐเพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างทั่วถึงซึ่งผู้มีบทบาทสำคัญ ได้แก่ สมาชิกในครอบครัว ชุมชน และท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีภารกิจโดยตรงต่อการดูแลผู้สูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนและแสวงหาความร่วมมือจากภาคีเครือข่ายเพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีพื้นที่ในการเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การถ่ายทอดภูมิปัญญา หรือการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นการยกระดับการจัดสวัสดิการ สำหรับผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุมองเห็นคุณค่าและความสำคัญของตนเอง และชุมชนประจักษ์ในศักยภาพและพลังของผู้สูงอายุ ส่งผลให้ผู้สูงอายุใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่า มีศักดิ์ศรีและมีความสุข (ปนัดดา วิชาราช, 2566)

เพื่อให้ผู้สูงอายุที่มีสัญชาติไทย และมีอายุตั้งแต่ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ได้รับสิทธิประโยชน์และสวัสดิการ ความคุ้มครอง ต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากประเทศไทยกำลังก้าวไปสู่สังคมผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา :ออนไลน์.2562) ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัตินี้ มีเจตนารมณ์เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุได้รับสิทธิโดยได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนในเรื่องการรับบริการทางการแพทย์ การศึกษา ศาสนาและข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รัฐวิสาหกิจ และท้องถิ่นต่าง ๆ มีหน้าที่จัดบริการให้ผู้สูงอายุได้รับการคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายฉบับนี้ (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2565)

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น มีหมู่บ้านอยู่ในเขตการปกครอง 8 หมู่บ้าน จำนวน ประชากรในเขต อบต. 6,874 คน และจำนวนหลังคาเรือน 1,871 หลังคาเรือน มีผู้สูงอายุที่ได้รับสวัสดิการ เบี้ยยังชีพ จำนวน 1,197 คน จากผลการดำเนินการที่ผ่านมาองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ได้ประสบปัญหาในการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ทั้งนี้อาจเป็น เพราะว่าการดำเนินงานและการให้ความสำคัญด้านสวัสดิการผู้สูงอายุของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น รายได้จำนวนบุคลากร และความรู้ความเข้าใจของบุคลากร ทำให้ให้มีปัญหาการให้บริการด้านต่าง ๆ เช่น ความล่าช้าในการจ่ายเงิน การคัดเลือกผู้สูงอายุของหมู่บ้านที่มีคุณสมบัติตามระเบียบ การพิจารณา ผู้ที่สมควรได้รับเงินสงเคราะห์เพื่อการยังชีพ งบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล และการดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุที่ผ่านมา มีปัญหาในเรื่องการพัฒนา

คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุไม่ทั่วถึงและไม่สามารถตอบสนองความต้องการที่แท้จริงของผู้สูงอายุได้อย่างแท้จริง

ดังนั้น ผู้ศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบงานการจ่ายเงินสงเคราะห์เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ในด้าน 1) ด้านร่างกาย (Physical domain) 2) ด้านจิตใจ (Psychological domain) 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationships) 4) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) ตามแนวคิดของ องค์การอนามัยโลก (WHO, 1993) โดยภาพรวมและในแต่ละด้านเป็นอย่างไรบ้าง เพื่อนำข้อมูลเสนอแนะ และข้อเท็จจริงที่ได้จากการศึกษาจะได้นำไปใช้ในการพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้องค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น สามารถดำเนินงานสวัสดิการสังคมด้านเบี้ยยังชีพ ให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น อาจเป็นแนวทางที่ดี ในการบริหารจัดการด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ รวมทั้งนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของผู้สูงอายุในท้องถิ่น และก่อให้เกิดความพึงพอใจ รวมทั้งได้ทราบปัญหา และ ข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นข้อพื้นฐานในการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกเพศ อายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่มีเพศต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน
2. ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน
3. ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่มีอาชีพกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

4. ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ คือประชาชน กลุ่มผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ชื่อในทะเบียนผู้สูงอายุมีสิทธิรับเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น จำนวน 1,197 คน (ข้อมูลพื้นฐานองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี, 2567)

กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 300 คน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้สูตรของ Yamane (1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 0.05

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว มีลักษณะเป็นคำถามแบบสอบถามรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น ทั้ง 4 ด้าน 1) ด้านร่างกาย (Physical domain) 2) ด้านจิตใจ (Psychological domain) 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationships) 4) ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) โดยผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องแสดงความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ผู้มีความจำเป็นที่ต้องกำหนดระดับมาตราส่วนที่เป็นข้อความให้เป็นค่าน้ำหนักตัวเลข เพื่อประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ซึ่งโดยทั่วไปจะกำหนดค่าน้ำหนักตามแบบของไลเคิร์ต (Likert's scale) มีทั้งหมด 5

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพต่อคุณภาพชีวิตในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น (Open ended Question)

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือแบบสอบถาม

แบบสอบถาม (Questionnaire) ในการหาคุณภาพเครื่องมือ นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้

2. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบ และนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมตามรายนามผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาความสอดคล้องของเนื้อหา และนำแบบสอบถามหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และจุดประสงค์ (Index to item objective congruence : IOC) โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างข้อคำถาม และจุดประสงค์ (Item-objective of congruence : IOC) เกณฑ์การแปลความหมายค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม และจุดประสงค์ ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญมาแก้ไขและเสนออาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้งหนึ่ง

4. นำแบบสอบถามไปทดลองจัดเก็บข้อมูล (Try out) กับผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโพธิ์สูง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbac, L., 1977) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.886

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาขอความเห็นชอบและ จัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้ศึกษาวิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็นส่งและรับแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้

4.2 ผู้ศึกษาวิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 สถิติพื้นฐานได้แก่ความถี่/ค่าร้อยละ/การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Standard Deviation (S.D.)

5.2 สถิติเชิงอนุมาน ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.2.1 การค่าเปรียบเทียบเฉลี่ยตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ ใช้การทดสอบที (Independent t – test)

5.2.2 ตัวแปรที่มี 3 กลุ่มขึ้นไปได้แก่ อายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัวของผู้ตอบแบบสอบถามผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว One-Way Analysis of Variance) ถ้าพบว่ามีความแตกต่างกัน จะใช้การทดสอบรายคู่โดยเชฟเฟ (Scheffe's method)

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 184 คน คิดเป็นร้อยละ 61.33 อายุอยู่ระหว่าง 60 – 69 ปี จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 58.67 และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวในปัจจุบัน 4 - 6 คน จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ 57.33

ตารางที่ 1 คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านร่างกาย	3.94	0.56	มาก
2. ด้านจิตใจ	3.88	0.49	มาก
3. ด้านสัมพันธภาพทางสังคม	3.67	0.70	มาก
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	3.65	0.72	มาก
รวม	3.78	0.35	มาก

2. จากตารางที่ 1 พบว่า คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D.= 0.35) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านร่างกาย ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.56) รองลงมาคือด้านจิตใจ ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.49) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.72) และวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านร่างกาย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D.= 0.56) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1. ท่านได้รับการตรวจสุขภาพทั่วไปประจำปี ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= 0.77) รองลงมาคือ ข้อ 4. ท่านพอใจกับการนอนหลับของท่านมากน้อยเพียงใด ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.72) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 8. ท่านรู้สึกพึงพอใจกับความสามารถดูแลตนเองได้โดยไม่ต้องพึ่งพาคนอื่น ($\bar{X} = 3.41$, S.D.= 1.16)

2.2 ด้านจิตใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D.= 0.49) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 17. ท่านรู้สึกว่าคุณค่าชีวิตของท่านมีความสุขสงบ (ความสุขสงบในจิตใจ) ($\bar{X} = 4.29$, S.D.= 0.84) รองลงมาคือ ข้อ 18. ท่านพอใจต่อการผูกมิตรหรือเข้ากับบุคคลอื่น ($\bar{X} = 4.08$, S.D.= 0.84) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 14. ท่านยอมรับรูปร่างหน้าตาของตนเองมากน้อยเพียงใด ($\bar{X} = 3.45$, S.D.= 1.13)

2.3 ด้านสัมพันธภาพทางสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D.= 0.70) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 27. ท่านปรึกษาหรือขอความช่วยเหลือจากครอบครัวเสมอเมื่อท่านมีปัญหา ($\bar{X} = 4.02$, S.D.= 0.83) รองลงมาคือ ข้อ 29. ท่านมั่นใจว่าชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่มีความปลอดภัยต่อท่าน ($\bar{X} = 3.99$, S.D.= 0.82) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 21. ท่านพอใจต่อการผูกมิตรหรือเข้ากับคนอื่น ($\bar{X} = 3.33$, S.D.= 1.04)

2.4 ด้านสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.72) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 40. ท่านทราบและเข้าใจถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.95$, S.D.= 0.89) รองลงมาคือ ข้อ 31. ท่านรู้สึกว่าชีวิตมีความมั่นคงปลอดภัยดีในแต่ละวัน ($\bar{X} = 3.78$, S.D.= 1.15) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อ 39. เมื่อท่านเดือดร้อนจะมีหน่วยงานในชุมชนมาช่วยเหลือดูแลท่าน ($\bar{X} = 3.49$, S.D.= 1.18)

3. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกเพศ อายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยภาพรวมผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกในต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านก็ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ได้แก่ ควรมีการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุอย่างทั่วถึงและเพียงพอในสถานที่ราชการ สวนสาธารณะ ควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมภายในชุมชนมากยิ่งขึ้น เพราะจะทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า ไม่โดดเดี่ยว และช่วยให้สภาพจิตใจของผู้สูงอายุดีขึ้นด้วย จัดตั้งชมรมผู้สูงอายุโดยมีเครือข่ายของชมรมอยู่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ เพื่อแลกเปลี่ยน

ความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และควรมีการดำเนินงานหรือให้คำแนะนำในการจัดสภาวะแวดล้อมที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุให้ถูกต้องตามสุขลักษณะ และมีความเหมาะสม

อภิปรายผล

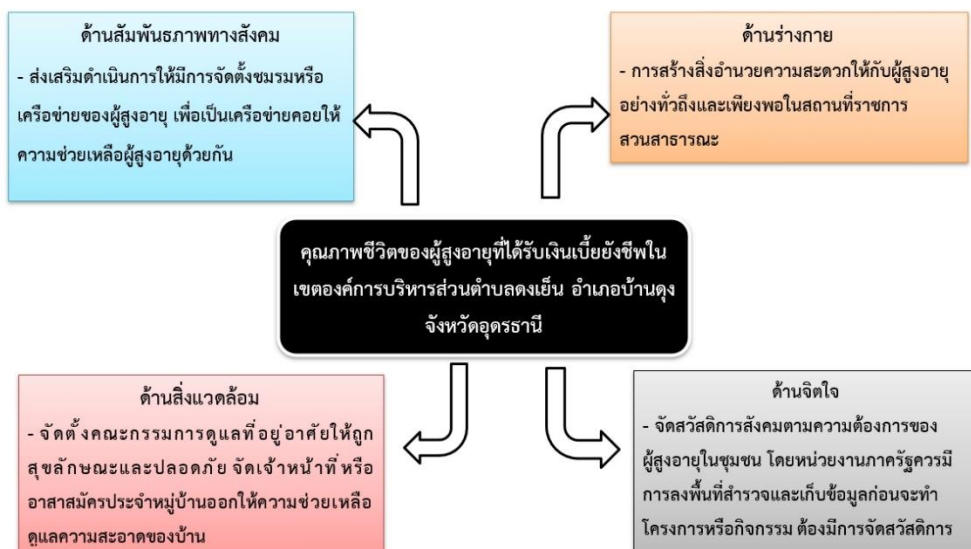
1. คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านร่างกาย รองลงมาคือด้านจิตใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสิ่งแวดล้อม ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ทางองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็นได้ให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในพื้นที่ในทุก ๆ ด้านเช่น ด้านร่างกาย มีการเยี่ยมบ้านเป็นการเฉพาะราย กรณีนี้เป็นเป็นการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุที่มีปัญหาสุขภาพ ด้านจิตใจ มีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาเพิ่มมากขึ้น อันจะช่วยให้จิตใจของผู้สูงอายุสงบลงไม่เครียด ไม่หดหู่ และสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม มีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนหรือท้องถิ่น เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุเป็นวิทยากรถ่ายทอดประสบการณ์ โดนเน้นการจัดกิจกรรมแบบกลุ่ม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภรณ์แพรว ตุ่มทอง และ เกวลิณ ศิลพิพัฒน์ (2566) วิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมของผู้สูงอายุจังหวัดนนทบุรีมีคุณภาพชีวิตทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับสูงโดยด้านลักษณะทางอารมณ์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเองด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ด้านสภาพร่างกายที่ดี ด้านการรวมกลุ่มทางสังคม และด้านสภาพความเป็นอยู่ที่ดี ตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของปนัดดา วิชาราช และสุปัน สมสาร (2566) วิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเทศบาลตำบลนาจัว อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเทศบาลตำบลนาจัว อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.12$, S.D.= 0.42) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านสัมพันธภาพทางสังคม ($\bar{X} = 3.22$, S.D.= 0.67) รองลงมาคือด้านจิตใจ ($\bar{X} = 3.20$, S.D.= 0.68) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X} = 3.04$, S.D.= 0.79) ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื่องจากถึงแม้ว่าผู้สูงอายุจะได้อาศัยอยู่กับครอบครัว แต่ในเรื่องของการดูแลในการทำกิจวัตรประจำวันแล้ว ผู้สูงอายุยังไม่ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง และในบางครั้งในทางกลับกัน ผู้สูงอายุอาจจำเป็นต้องกลายเป็นผู้ดูแลคนในครอบครัวเสียเอง ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภักชัย คำสีใหม่ และคณะ (2565) วิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ พบว่าการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตในด้านร่างกาย สิ่งสำคัญที่ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีของ ผู้สูงอายุ และทำให้ผู้สูงอายุมี ความพึงพอใจด้านความเป็นอยู่ทางกายภาพ คือ ความปลอดภัย การมีสุขภาพดี การมีเวลาพักผ่อนหย่อนใจ กิจกรรมในชีวิตประจำวัน กิจกรรมสันทนาการต่าง ๆ รวมถึงอาหารและโภชนาการ ประกอบกับการมี

สุขภาพอนามัยที่แข็งแรง และมีพลังกำลังที่สามารถทำกิจการงานได้ดีสามารถคิดไตร่ตรอง หาเหตุผลต่าง ๆ รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ความสามารถที่จะจัดหา สิ่งจำเป็นต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ชีวิตดำรงอยู่ได้อย่างดีตามฐานะของตนเอง ตลอดจนสภาพของสังคม เศรษฐกิจและยุคสมัย ที่สอดคล้องกับปัจจัยจำเป็นหรือปัจจัย 4 ได้แก่ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยา รักษาโรค สิ่งอำนวยความสะดวกสบายต่าง ๆ การพักผ่อน บุคคลจะต้องจัดหาให้มีความจำเป็นในสภาพสังคม และ สิ่งแวดล้อมของตน มีปัจจัยจำเป็นในการดำรงชีวิตที่พอเพียง ย่อมช่วยให้บุคคลมีความสะดวกสบายไม่ลำบาก และย่อมนำไปสู่ความสุขและความพอใจในชีวิต (อนรรฆอิสเฮาะ, 2562) เพื่อการส่งเสริมคุณภาพ ชีวิตและการพัฒนาคนในทุก ๆ ด้าน รวมถึงความพร้อมในการดำรงชีวิตในสังคม ความสามารถในการประกอบอาชีพ และการพัฒนาในทุกขั้นตอนของชีวิต (พระเอกพล กิตติปัญญา (กันทะยวง), 2560) และที่สำคัญของการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีจะต้องดูแลเรื่องปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิตที่พอเพียง มีร่างกายที่แข็งแรง มีอาหารการกินที่เหมาะสมกับวัย มีการพักผ่อนที่เพียงพอและมีสุขภาพจิตที่ดีที่สุดในขณะที่การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตในด้านจิตใจ ต้องดูแลเอาใจใส่ด้วยการยอมรับนับ ถือ การเข้าใจการเห็นอกเห็นใจและการให้อภัย พุดคุยอย่างสม่ำเสมอ ให้ความรักความเคารพยกย่องสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวและสังคมที่เหมาะสมตามกำลังความสามารถที่จะทำได้ ความสัมพันธ์ที่อบอุ่นในครอบครัวและในชุมชน (จักรพงษ์ เกเย็น, 2554) ส่งเสริม คุณธรรมส่วนตัวและสังคม เช่น กตัญญูกตเวที และการละเว้นจากอบายมุข มีประสบการณ์ที่ของการดำเนินชีวิตและตัดสินใจอย่างฉลาด รู้จักแก้ปัญหา ดำเนินชีวิตด้วยปัญญา จิตใจปลอดโปร่ง เบิกบาน เป็นสุขมองโลกและชีวิตตามความเป็นจริง

2. ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกเพศ อายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยภาพรวมผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกในต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านก็ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าทางองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ได้ให้ความสำคัญกับคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ในแต่ละด้านอย่างเท่าเทียมกัน เช่น ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม จึงทำให้ผู้สูงอายุมีความคิดเห็นหรือทัศนคติไม่ต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปนัดดา วิชาราช และสุป็น สมสาร (2566) วิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเทศบาลตำบลนาจัว อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลนาจัว อำเภอน้ำโสม จังหวัดอุดรธานี ที่จำแนกตามเพศ กลุ่มอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยภาพรวมพบว่าผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลนาจัวที่มีเพศ กลุ่มอายุ ระดับการศึกษา ที่แตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอรอุมา

รัชชวงศ์ และชาญยุทธ หาญชนะ (2566) วิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลโนนม่วง อำเภอสรีบุญเรืองจังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนม่วง อำเภอสรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู ที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา ศรีวิชัยรัตน์ (2559) วิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตราธิราช จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครแหลมฉบังอำเภอสัตราธิราช จังหวัดชลบุรี จำแนกตามภาระหนี้สิน พบว่า ผู้สูงอายุที่มีภาระหนี้สินต่างกัน มีคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้สูงอายุที่มีภาระเกี่ยวกับหนี้สินไม่ว่าจะมากหรือน้อยมีผลต่อค่าใช้จ่ายและความรู้สึกกังวลกับภาระหนี้สินนั้น ๆ ทำให้ผู้สูงอายุที่มีภาระหนี้ต่างกัน มีคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่

สรุป/ข้อเสนอแนะ

คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านร่างกาย รองลงมาคือด้านจิตใจ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสิ่งแวดล้อม ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น ที่จำแนกเพศ อายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว โดยภาพรวมผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น ที่มีเพศ อายุ อาชีพ และจำนวนสมาชิกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านก็ไม่แตกต่างกัน

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปใช้

สรุปจากผลการวิจัยคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้นทางองค์การบริหารส่วนตำบลดงเย็นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ควรมีการดำเนินการดังนี้

1. ปรับปรุงที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุในครัวเรือน หรืออาสาสมัครประจำหมู่บ้านออกให้ความช่วยเหลือดูแลความสะดวกของบ้าน บริเวณบ้าน หรือห้องน้ำห้องส้วม ให้ถูกสุขลักษณะและปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ

2. จัดให้มีบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุที่ไม่มีความสะดวกในการเดินทางไปพบแพทย์ เพื่อเป็นการแก้ปัญหาเรื่องความไม่สะดวกในการเดินทาง

3. ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดระบบดูแลสุขภาพ มีการถ่ายทอดความรู้ทางด้านสุขภาพ พร้อมทั้งจัดกิจกรรมตรวจสุขภาพผู้สูงอายุเบื้องต้นเป็นประจำทุกเดือนหรือรายไตรมาส

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ เช่น ความเครียด ความรู้ในการดูแลสุขภาพตนเองเบื้องต้น เป็นต้น เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนางานด้านการส่งเสริมสุขภาพต่อไป

- 2.2 ควรศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในการวิจัยรูปแบบเชิงคุณภาพ เพื่อจะได้ข้อมูลในเชิงลึก และนำผลมาเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2559). สถานการณ์ทางสังคม 10 เรื่องเด่น 10 เรื่องที่รุนแรง ประจำปี 2559 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2565). กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของประเทศไทยตามแผนปฏิบัติการระหว่างประเทศมาดริดว่าด้วยเรื่องผู้สูงอายุ. กรมกิจการผู้สูงอายุ. กรุงเทพมหานคร.
- กองส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2560). คู่มือการประเมินตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานชมรมคลังปัญญาผู้สูงอายุ จังหวัดนครปฐม. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- จักรพงษ์ เกยเอ็น. (2554). คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอาศัยในชุมชนของการเคหะแห่งชาติในเขตกรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณี โครงการเคหะชุมชนทุ่งสองห้อง อาคารแฟลต เช้า. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ปนัดดา วิจารณ์. (2566). คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลหนองแวง อำเภอนวนนิวาส จังหวัดสกลนคร. คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต.
- ภรณ์แพร ตุ่มทอง และ เกวลิณ ศิลพิพัฒน์. (2566). คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุจังหวัดนนทบุรี. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- รุ่งนภา ศรีวิชัยรัตน์. (2558). คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ กรณีศึกษา เขตเทศบาลนครแหลมฉบัง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี. ใน วิทยานิพนธ์การบริหารรัฐกิจ, สาขาวิชาการเมืองการปกครอง คณะรัฐประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยพายัพ.
- สุภัคชัย คำสีใหม่ และคณะ. (2565). แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช.
- อนรรฆ อีสเฮาะ. (2562). คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภอกะเปอร์ จังหวัดสงขลา. ใน สารนิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลา.
- อรอุมา รัชชวงศ์ และชาญยุทธ หาญชนะ. (2566). คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุองค์การบริหารส่วนตำบลโนนม่วง อำเภอสว่างเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู. คณะรัฐศาสตร์ วิทยาลัยพิษณุบัณฑิต.
- Cronbach, L.J. (1951). Coefficient Alpha and the Internal Structure of Tests. Psychometrika, 16, 297 – 334.
- Taro Yamane. (1973). Statistics: an introductory analysis. New York: New York: Harper. & Row.